

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: (M. I.)

Cím: *Kizárt operaházi zenészek között*

Forrás: *Az Est*

Bn

1925. 2. 15

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

492

Hely

Opera

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

Kizárt operaházi zenészek között

Ügynökök rohanták meg az operaházi zenekart — Panaszok, magyarázatok — „A mozzongóras szemembe nevet az uccán” — Hármas: államtitkári rangban

— Az Est tudósítójától —

Végre is ezek művészek. Az a Barré Emili, aki most itt az Opera-kávéházban keserű nyugalommal törődik bele kizárásába, az nemrégén Amerikában koncertezett — dollárért. Hazajött küzdeni — koronáért. Mert együtt akar lenni a többivel. A többi! Ez a többi is keserűen panaszkodhatik önmagának. Hát miért? Ez az a tapsos babérkoszorús művészet? Ez, hogy most nem engednek be oda az orchesterbe, mert több kenyeret akartam? Nem kell elfelejteni, hogy lehetséges: talán helytelen volt, talán meggondolatlan volt, amit ez a sok ember tett, sőt övék a felelősség jórésze. De ez más lapra tartozik. Most, hogy ennek a kávéháznak különhelyiségében együtt vannak újra, most meg kell hallgatni őket. Hogy lobog bennük egy különös nagy idealizmus, ahogy el tudnak keseredni, ahogy remélnék, bíznak: egy típust kapunk. Azt a típust, amely a száraz kenyér fanatikusait neveli. Rajongó, kedves bohémfiúk most is ezek, akik talán nem is tehetnek róla, hogy a szívük lelkesedése most nem a piano, a crescendo édes varázsába olvad, hanem fortisszimóba csattant egy szóban: *kenyeret... több kenyeret!*

Most körülfigognak és szinte furcsa, amikor nagy igyekvéssel magyaráznak „százalékról”, „illetékről” és hasonló egyebekről.

— Először, — mondja az egyik — egy 50 százalékos fizetéscmelési kérelmet adtunk be, de tisztába voltunk a helyzettel, ezért

lefokoztuk igényeinket.

Az igazgatóság érthetetlen módon viselkedett. Azelőtt legalább tárgyalt, de most mereven elzárkózott minden elől.

Lassan néposodlik az asztal, mind-egyiknek van valami megjegyzése, valami fontos, amiről eddig még nem beszéltek. Hogy az ő fizetésükből adtak a nyugdíjasoknak, hogy nincs olyan tag, aki ehhez éventéknél legalább három-millióval hozzá ne járult volna. Hogy őket erőszakkal nem lehet letörni, inkább várni, majd csak megélnék valahogy! Van a szavakban valami keserű nemtörődomség, az olyan ember izgalma ez, aki elkészült arra, hogy holnap nem lesz befejeve falatja.

— Minket megbüntethet a színházi törvényszék, — hallani kérésben — azért mert a próbán nem vettünk részt, de szerződésszegést nem követünk el. — Mi lesz most?

— Hogy mi lesz? Egy egész csomó

ügynök rohant meg bennünket.

Hivnak, kérnek, hogy lépünk fel valahol. Egyik azt akarja, hogy Romániába menjünk hangversenyezni. Mi együtt maradunk, most még, tíz hangversenyünk van, amit le kell játszani, azonkívül vidékre is lekötöttek néhány vendégszeroyplést, ezt mindenestre elvégezzük. Hogy aztán mi történik, az a jövő titka. Majd csak élünk valahogy! Eppen most történt egy nagyon kedves és megható eset. A Király Színház zenekara üzenetet küldött, hogyha valamelyikünknek elfogyott a pénze,

és ha nem tudnánk máshol szerezni, ők szívesen adnak állereikből pillanatnyi segítséget.

Kiütközik a beszélgetéséből egy szó. A méltánytalanság, a megsértett művészi önérték beszél most:

— A Corvin-moziban négy és félmillió koronát kap egy zenész. Az Uránia ötmillió koronát fizet.

Egyik zenekari tag, aki külföldön is szerepelt már nagy sikerrel, megütözve mondja:

— Van egy tanítványom, alig tud valamit.

Mozzongóras. És többet keres, mint én.

Mit szóljak, hogyha ezzel a fiatalemberrel találkozom?

A beszélgetők mögött áll egy fiatalember. Szerény, kevésszavú. Pedig ő sokat beszélhetne. Beszélnek azonban helyette kollégái, lelkesen hévvel:

— Tessék, itt van az Operaház első hárfistája. Bayreuthba hívták az ünnepi játékokra. Utána egy szerződés várja a drezdai Városi Színházhoz. 700 arany márkát kap havonta és egy lakást. Aláírta szerződését és a drezdai állami színháznál fog működni. Ott a

fizetése szerint államtitkári rangosztályba kerül.

Mit szóljunk mi akkor, amikor ilyen esetekkel állunk szemben. Hát nem lehet megérteni a mi panaszainkat, kívánságainkat?

Most arról tanácskoznak, hogy mitévők legyenek. Egy hangversenyük lesz és az Operaház nem engedte meg, hogy hangszerüket magukkal hozzák.

— Ezt sem engedték meg. Nekünk nem is kell. Van saját hangszerünk, s ami hiányzik, azt majd kölcsön kell kérni.

Percenként nyílik az ajtó, egymásután jönnek a zenekar tagjai. Már együtt van mind a százöt ember. Szinte zsafolásig van tele a nagy terem. Az ajtó mellett egy szomszárú, tóradt tekintetű öregebb úr botjára támaszkodva. Nem beszél senkihez, csak maga elé mered.

— Tessék megnézni azt az embert ott. Harminchétt esztendő óta tagja az Opera zenekarának. Beteg, de mégis játszik. Mi lesz most vele?

— Mi lesz velünk, — panaszkodik a másik nyugdíjas.

Itt már elkomorodtak az arcok, a fiatalok sajnálják agg társalkat, de csak pillanatig tart. Újra lelkesen csattan fel: majd lesz valahogy, nem kell félni. Már mindenki nevet azon a jóízű öreg nyugdíjason, aki azt mondja:

— Tudja, hogy miért van ilyen esend? Azért, mert nincs — karmester...

Ez a hangulat aztán megmarad tovább. Beszélgetnek arról, hogy most már nem mint operaházi zenekar, hanem csak mint

Filharmonikus zenekar

működnek. Hogy mi lesz? Arról kár beszélni. *»Mos tmár kitarunk«,* ez a jelszó! (n. i.)

U. B. J. 1925